

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskernes Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

ÅRSSKRIFT

FOR

FORENINGEN ANKERHUS

1951

UDGIVET AF
FORENINGEN ANKERHUS

ÅRSSKRIFT

FRA ANKERHUS 1951

.

Året 1951 på seminariet

Ved Folmer Dam

Det hænder ikke så sjældent, at de, der står i husholdningsundervisningens tjeneste, utålmodigt ryster på hovedet og mismodigt klager over tempoet i sagens udvikling. De synes, vi står i stampe, ja, konstaterer endda visse tilbageskridt, og de er tilbøjelige til at skyde skylden for den misère, de synes foreligger, på ungdommen. I pessimistiske øjeblikke vil de hævde, at vore dages ungdom er materialistisk, selvoptaget, forkælet og fordringsfuld, at den mangler overbevisningens ild og troen på demokratiets idé, at den savner opdragelse og selvtugt, at den er uden sans for de højere værdier, i undervisningen som i tilværelsen.

Jeg tror, de har uret. Eleverne på et husholdningsseminarium repræsenterer vistnok i dag det samme udsnit af det danske folk i by og på land som for 20 eller 30 år siden, og vore elever i dag er af ganske samme gode kvalitet som dengang. De er lige så flittige, lige så målbevidste, lige så dygtige. De er lige så lette at begejstre — på godt og ondt — såvel i arbejde som i leg, og de vil den dag i dag gå gennem ild og vand med og for den, som forstår at lede dem. De har naturligvis også de samme fejl og svagheder, som de unge elever af 1925 eller 35, men det er min overbevisning, at vi trygt kan vise dem samme tillid i dag, som den gang vistes de unge, og at de vil have samme evne til at føre arbejdet videre i et godt spor som forrige generation.

Når man ved et års udgang kan have dette indtryk, må året være forløbet godt. Det er det da også her på Ankerhus, selv om vi har haft vore vanskeligheder. Vi dimitterede

i foråret 39 unge husholdningslærerinder, deraf 4 norske, efter den mest dramatiske eksamen, vi endnu har oplevet. Adskillige af afgangsklassens elever var i farezonen, og 1 af første klasses elever klarede ikke anatomen. Nu er det temmelig indlysende, at der af og til må være en elev, som af den ene eller den anden grund ikke kan bestå prøven i grundfagene. Men når afgangsklassens elever er ved at dumpe i de store husholdningsfag, må der enten være noget galt med seminariets undervisning eller ved eksamensordningen. Hvad undervisningen angår, må vi her på Ankerhus indrømme, at vi først og fremmest prøver at forberede eleverne til deres fremtidige gerning og ikke til eksamen, hvilket ganske naturligt medfører, at vi lægger mere vægt på sådanne fag som havebrug, husholdningsteknik og undervisningsøvelser end de i henhold til bestemmelserne rettelig kan tilkomme, hvad der ganske givet er til skade for eksamensterperiet (som vi forøvrigt ikke har meget tilovers for). Vi bruger også langt mere tid end beregnet til praktiske øvelser i teknik, forsøgskogning, laboratoriearbejde, konservering og til ekskursioner, også til skade for eksamensresultatet, men utvivlsomt til gavn for elevernes herredømme over faget. Men hvordan vi end bærer os ad, vil det komme til at knibe til eksamen, når fagtrængselen er så stor, og husholdningsseminarierne har da også i fællesskab forhandlet med undervisningsministeriet om ændringer i eksamensordningen, som kunne begrænse eksamenspensumet og lette trykket på eleverne. Ved disse forhandlinger har censorernes formand, husholdningsinspektør fru *Ulla Pedersen*, været seminarierne en udmærket støtte, og ved stor imødekommenhed fra undervisningsministeriets side er det nu lykkedes at føre forhandlingerne til en gunstig afslutning. I fagene kostlære, næringsmiddellære og botanik med plantefysiologi og mikrobiologi vil censorerne for fremtiden senest 1 måned før eksamen meddele, hvilken del af det læste pensum — mindst $\frac{2}{3}$ — der skal opgives til eksamen, og i husholdningsøkonomi og de praktiske og pædagogiske fag er der indført visse ændringer, som begrænser og rationa-

liserer eksamensfordringerne. Dermed har seminarierne, deres lærerstab og deres elever opnået mere spillerum i undervisningen og en lettelse af det urimelige eksamenstryk, som kun kan være en fordel for alle parter. Alligevel er det min personlige overbevisning, at den 3-årige uddannelse frembyder den eneste rationelle løsning på problemet. Samfundet kan ikke være tjent med, at den egentlige uddannelse i et af de vigtigste fag er utilstrækkelig. Og at den er utilstrækkelig, er der næppe nogen kyndig, som er i tvivl om.

Ved afslutningsfesten d. 18. marts, hvortil mange af de unge lærerinders pårørende havde indfundet sig, foretog formanden for Statens Husholdningsråd, fru *Karen Braae*, på undervisningsministeriets vegne dimissionen. I sin tale til dimittenderne sagde fru Braae bl. a.: »Selv om De nu efter uddannelsen her kan en masse, vil De snart opleve, at alt det, De kan, ikke slår til, hvis ikke man ejer evnen til fornyelse i forbindelse med både vilje og mod, og De vil navnlig opdage det på baggrund af den kolossale udvikling på det husholdningsmæssige område. Men De har med Deres eksamen fået et udmærket startgrundlag i livet. Det er ingen let eksamen, men den er sliddet værd. Det er forbløffende, hvad man kan lære i de få år, uddannelsen varer. Det har krævet en indsats af de unge, og en ikke mindre indsats af lærerkræfterne. Det er nok tænkeligt, at De ikke alle i lige høj grad er dus med alle fag, men det kan komme — og det er i hvert fald givet, at det er en god skole at gå igennem. Den eksamen, De nu har, giver Dem udviklingsmuligheder bl. a. i form af supplerende uddannelse senere. De kan i det hele taget være forvisset om, at det er en uddannelse, som giver sikker bonus. De, der kan noget på husholdningsområdet, vil altid kunne hævde sig, og jeg har aldrig truffet en husholdningslærerinde, som ønskede at være noget andet. Husholdningslærerindernes arbejdsfelt udvides bestandig — til laboratorier med forsøgsarbejde, til store køkkener o.s.v.

Nu er det Dem, der skal bære dette arbejde frem og

gøre det kendt. Hold modet oppe! Husk, De bærer vor fælles fane. Hold den højt og bær den kækt. Så vil De også se resultater.«

Fru Braae sluttede med at sige, at de unge husholdningslærerinder såvel emnemæssigt som påvirkningsmæssigt har gennemgået en god skole på »Ankerhus«. »På denne skole, som jeg kender så godt, har man sans for realiteter — for det praktiske, for det teoretiske, for det økonomiske — men også i høj grad for det menneskelige, og det menneskelige kan man ikke undvære i denne gerning. Den påvirkning, De således har været under, vil give Dem en god baggrund for Deres gerning. Jeg ønsker Dem hjertelig til lykke. Jeg håber, De forstår, jeg føler med Dem, glæder mig med Dem — og tror på Dem.«

Derefter sagde fru *Lauridsen*: »Så har jeg virkelig fået lov til endnu en gang at uddele »Ankerhus«-bomærket, arbejdsmedaillen, til et nyt hold. Til lykke. Fra at være de modtagende skal De gå over til at være de ydende. Vi må tage vort ansvar, også økonomisk, for det, vi er med til at opleve. I aftes skete der noget interessant og fornøjeligt, da man ved udsendelsen fra rigsdagsdebatten hørte statsminister Erik Eriksen oplyse, at regeringen havde fået en henvendelse fra husmoderforeningerne om, at man skulle bort fra at indregne de luksusbetonede varer i pristallet, men kun holde sig til de livsnødvendige.« Fru *Lauridsen* mindede sluttelig om, at venlighed er som en solstråle, og man bør ikke savne solen.

Forstander *Folmer Dam* oplæste derefter et fjernskriverbrev fra husholdningsinspektør, fru *Ulla Petersen*: »De forstår sikkert, at mine tanker dagligt har kredset om Ankerhus nu i eksamenstiden, og det er en meget stor skuffelse for mig, at jeg ikke nåede at blive rask til den årlige festdag. Hjertelig tillykke, kære, unge kolleger, og velkommen i husholdningslærerindernes rækker. Jeg ønsker, De må finde glæde og tilfredshed i det arbejde, De tager op, og at De tilfulde forstår det ansvar, der er forbundet med at virke i husholdningsundervisningens og husholdningsoplysningens

tjeneste. Gid det må blive en hjertesag for Dem, således som fru Lauridsen har ofret sit liv for en hjertesag, og vær som hun, trofast, ydmyg og kærlig, aldrig færdig, altid på vej, giv det bedste De kan, så gør De Deres gamle skole ære. Hjertelig hilsen til alle de unge, som nu går ud. Tak til Ankerhus for ideel indsats og hyldest til den gamle, stadig unge, iverige og ivrige Mor Magda.«

Til sidst talte forstander *Folmer Dam*: »Da De kom, sagde vi til Dem, at De havde alle muligheder. Spørgsmålet er nu, om alle muligheder er blevet udnyttet? De har i den forløbne tid stræbt med flid og unge kræfter for at få en god uddannelse, og jeg vil i den forbindelse præcisere, at vi aldrig har lagt hovedvægten på eksamensresultaterne og heller aldrig vil gøre det — men derimod på selve uddannelsen. Der er stor forskel på eksamen og selve uddannelsen, for eksamensfagene er kun nogle af de fag, man har brug for.

Vi er i den situation, at den tekniske udvikling skrider hastigt frem, men vi har ingen plads på timeplanen til at følge den op. De enkelte lærerinder og lærere kræver stadig flere timer til deres fag. Skal vi følge den tekniske udvikling, må vi tage tiden andre steder. Det er i det hele taget et stort problem at dele sol og vind lige mellem de mange forskellige fag. Jeg vil bede censorerne og fru Karen Braae tænke over, at siden jeg for 25 år siden begyndte, er uddannelsestiden ikke forlænget, men der er ikke eet fag, der ikke er blevet dobbelt så stort. Man må efter min opfattelse nu for alvor undersøge, om uddannelsen ikke kan gøres treårig, ministeriet er næppe stemt for det, for sagen har jo også en økonomisk side, men den er så betydningsfuld — danske husmødre administrerer årligt 8000 mill. — at man ikke vedblivende kan vente på en ny og bedre ordening. I hvert fald vil vi ikke mere med rolig samvittighed kunne spænde eleverne så hårdt for, som tilfældet har været i de sidste år. De fleste af de nye lærerinder har allerede et arbejde at tage fat på. De få, som endnu ikke har nået det, når det nok. Der er brug for Dem. Det gælder under alle omstændigheder for Dem, at De skal tænke på, hvad der

skal til for at være en god hjælper og vejleder. De skal helst kunne beherske Deres fag. Det kan De selvsagt ikke med det samme, men erfaring vil hjælpe Dem. Så skal De også kunne lære fra Dem. Vis overfor Deres elever et venligt sind — og overfor Deres foresatte et villigt sind. De skal også huske, at hvis De ikke har tillid til Deres elever, når De ingenting med dem.

Det danske samfund har bidraget til Deres uddannelse. Nu kommer samfundet til Dem med sin ungdom og beder om Deres hjælp. Det er en stor opgave, og den lykkes kun, hvis De holder af denne ungdom. Jeg ønsker lykke til arbejdet. Gå ud og gør en god indsats — og vend en gang imellem tilbage til den gamle skole, som altid vil stå jer bi.«

— Tilgangen til seminariets forskellige kursus har i det forløbne år været normal. Vi begyndte til maj med 35 2det års og 43 1ste års elever, deraf 4 norske og 1 grønlandsk. Det glæder os ganske særligt, at vi for første gang får lov til at give en grønlandsk elev den fulde uddannelse til husholdningslærerinde, og vi nærer tillid til, at Ane Berglund, som hun hedder, både skal klare uddannelsen og senere hen arbejdet i Grønland. Vi glæder os også over at have det norske indslag i elevflokken. Vi har i forbindelse med de øvrige bestræbelser for at rationalisere uddannelsen så meget som muligt indenfor den 2-årige ramme yderligere udvidet gruppeundervisningen, således at 1ste års har gennemgået sådanne emner som trykkogning, elektr. maskiner, el-kogning, mål og vægt m. v. som klasseundervisning samt maling, tapetsering og anden praktisk boliglære som gruppeundervisning, medens 2det års får diætmadlavning og andre specialarbejder som gruppeundervisning. Jeg skal i den forbindelse nævne, at næsten halvdelen af 1ste års elever har meldt sig til undervisning i praktisk fjerkræavl fra 6-8 om morgenen en uge igennem, hvad der er meget opmuntrende. 2det års har foruden deres egen udstilling i september, som de klarede nydeligt, også arrangeret en husholdningsudstilling på dyrskuet i Sorø, og selv om disse arbejder lægger beslag på megen af deres tid, opnår de til gengæld en selv-

stændighed og frihed i arbejdet, som nok skulle være det værd.

Noget kursus for husmoderafløsere har vi ikke haft i det forløbne år, da tilgangen svigtede. Derimod havde vi 19 elever på vort 3 mdr. kursus for viderekomne fra januar, og vi har til glæde for såvel eleverne som os selv udbygget dette kursus således, at selvstændig husførelse med de dertil knyttede teoretiske arbejder, indtager en væsentlig plads. Vi er selv meget glade for dette kursus og synes egentlig, det kunne fortjene endnu større tilgang. I øvelsesskolen har vi som sædvanlig 8 flinke elever, og børneklasserne til skolekøkkenundervisning samt aftenskoleklasserne har været i gang året rundt. I vinter har vi et drengehold, som er meget festligt, og 2 husmoderhold foruden det sædvanlige ungpigehold. I lærerstaben er der ikke sket væsentlige ændringer. Ester Pedersen er vendt tilbage fra specialkursus i Århus og har atter overtaget Ø. K., og Bolette Vad har efter et ophold på Askov højskole i sommer foreløbig fået stilling som hjælper ved konsulentkontoret i Skanderborg. I efteråret gik pensionsordningen for seminariets lærerkræfter endelig i orden, og selvom den nye pensionsordning ikke for de ældres vedkommende er blevet, som man havde ønsket, betyder den dog særlig for de unge en meget stor fordel, idet lærerkræfterne ved husholdningsseminarierne for fremtiden vil blive pensioneret som ved de private folkeskoleseminarier og andre eksamensskoler.

Der har heller ikke i år været nogen vanskelighed ved at skaffe stillinger til de uddannede lærerinder. Tværtimod var det i efteråret næsten ikke muligt at skaffe lærerinder til alle de aftenskoler, vi fik henvendelse fra. Det spiller jo i denne forbindelse også en rolle, at så mange husholdningslærerinder om vinteren tager på specialkursus i Århus, men man må håbe, at vanskelighederne ved at skaffe vikar ikke forhindrer, at tilgangen til disse udmærkede kurser yderligere øges.

Blandt de talrige udenlandske gæster, som i årets løb har besøgt Ankerhus skal jeg nævne fru *Ingrid Janson* fra

Gøteborg skolekøkkenseminarium, *Ingeborg Østveit*, Buskerud, Norge, *Steinum Gudmundsdottir* og *Albjørg Holmsteinsdottir* fra Island, der har været hospitanter på seminariet, samt på kortere eller længere besøg, fra Norge *Amy Gille-Larsen*, fra Schweiz *Alice Capt*, fra Ny Zealand *Elizabeth Gregory*, fra Island *Helga Sigursdottir*, fra Sverige *Brita Holme* og fra De forenede stater *Eloise Lorch*, *Rhowyn Lowry* og *Viva Moody*. Derudover har selskaber fra Tyskland, Finland og England samt et stort antal danske gæster såvel enkelte som i flok og følge besøgt seminariet.

Vi har fortsat og udvidet udvekslingen med andre lande, således at vi i april md. havde 3 2det års, *Gudrun Jensen*, *Else Riise Johansen* og *Else Laulund Rasmussen* på et 18 dages ophold ved en meget stor skole, som også omfatter husholdningslærerindeuddannelsen, nærved Boulogneskoven, medens *Hanne Grue* og *Astrid Rasmussen* samtidig var på det hollandske landhusholdningsseminarium i Deventer. Til gengæld kom fra den franske skole *Alice Barbé*, *Marie Jaudon* og *Paulette Mazelier*, og fra den hollandske *Ees van Neck* og *Ans van der Walle* på et 2 ugers ophold her i august. Der er ikke nogen tvivl om, at de unge piger har stor glæde af denne udveksling, og at den beforder deres internationale forståelse og deres menneskelige udvikling, men den er unægtelig for skolen ret kostbar og beslaglægger jo også både elevers og lærerkræfters tid, så det er vel et spørgsmål, om den for fremtiden kan opretholdes i samme omfang.

Selvom vi naturligvis på Ankerhus ikke undgår vor del af tidens vanskeligheder på alle områder, har vi kun grund til at være taknemlige for at kunne se tilbage på et udmærket år og, om ellers forholdene ude i verden ikke lægger hindringer i vejen, også med fortrøstning at kunne se fremtiden i møde.

Omkring Ankerhus

Alle, der læser dette årsskrift, ved jo sikkert, at Ankerhus efterhånden næsten er en hel lille by, omfattende både husholdningsseminarium med den 2-årige uddannelse af husholdningslærerinder og husholdningsskolen med de 5 mdr. kursus, foruden bygninger for laboratorier, bibliotek, undervisningskøkkener og boliger for de mange elever og lærerinder. Naturligvis er det jo husholdningsfag, både praktiske og teoretiske, der stadig sættes i højsædet, for seminariets vedkommende suppleret med teoretiske grundfag som biologi, fysiologi, anatomi, kemi og fysik — men Ankerhus er heldigvis også noget andet end en ren fagskole, idet den har taget i arv og indsuget meget fra sin moderskole, den danske højskole. Man behøver her blot at tænke på, at dagen begynder med morgenandagt og timerne med sang — hvilket sikkert ville være utænkeligt på andre højere læreanstalter. Og dette, at skolen er en kostskole, hvor eleverne bor i næsten 2 år under samme tag, giver en følelse af sammenhold og kontakt, både mellem elever indbyrdes og til lærere og ledere, også dette giver noget af højskolepræget, og det forstærkes bl. a. ved de mange besøg, der aflægges, særligt om sommeren, både af kendte og ukendte mænd og kvinder, både af udlændinge og danske, både af enkeltpersoner og foreninger, både besøg af længere varighed — studieophold — og ganske korte visitter og ofte besøg af kære, gamle elever.

Mest bemærkelsesværdigt er det dog måske, at der trods det ret krævende studium, kan afses tid også til andet end det rent faglige, således er een aften om ugen helliget foredrag af højst forskellig art, hvor ofte fremmede foredragsholdere fører ordet. Disse foredrag er obligatoriske for eleverne, og det er også velset, at lærerstaben overværer dem — og det gøres vist også i almindelighed med den største glæde.

Nogle af de foredrag, der er afholdt i dette semester, er ganske vist også af faglig art, men af speciel art og holdt

af særlig kyndige specialister. Alle, der var til stede, vil jo ikke glemme begejstringen for prof. Eges 2 timers foredrag over hans »hjertebarn«, portionssystemet, der kulminerede, da fru Ege fik alle de forskellige farvede strimler til på en mystisk måde at hænge fast på skemaet, hvad der pludselig viste sig at have den naturlige forklaring, at de var forsynede med en lille magnet, og skemaet var anbragt på en metalplade, men flot og morsomt så det ud, ligesom hele portionssystemet jo virker meget besnærende og overskueligt.

Eller hvem glemmer den aften, da dr. techn. J. Bielefeldt indviede os i de nye sulfonerede vaskemidlers kemi, hvor alenlange kemiske formler afløste hinanden på den sorte tavle — og morsomt var det at se, at de fleste af eleverne med stor interesse fulgte den nye gren på kemiens herlige stamme. Også lægen, fru Aukens, foredrag om den moderne kvinde, særlig om den selverhvervende kvindes problemer, når hun skal passe sit arbejde ude i erhvervslivet og samtidig skal være midtpunkt inden for hjemmet — unægtelig en stor opgave og et stort problem — interesserede meget — ligeledes Lis Groes fornøjelige indlæg til fordel for kvalitetsmærkning og lektor Balslevs opfordring til, helst til fods, at opsøge vore forskellige historiske minder, ligesom det naturligvis var en glæde igen at høre lektor Nordahl Svendsen, der som få kan gøre den teoretiske fysik og kemi spændende, og nyt og herligt var dr. Linds emne »Poesiens mission«. Og meget andet kunne nævnes, alt sammen emner, som har givet både unge og ældre noget at tænke på, noget ud over netop det, der skal »kunnes til eksamen«.

Efter et sådant foredrag søger man så at samle så mange som muligt af lærere og elever, såvidt tiden tillader det, til hyggeligt samvær ved dagligstuens kaffebord, og det er ikke det mindst interessante. Her kan man jo komme i mere personlig kontakt med hinanden og kan eventuelt få lejlighed til at drøfte problemerne yderligere, hvad der selvsagt kan få stor betydning for deltagerne.

Det nye skoleår åbnedes festligt med et inspirerende

foredrag af rektor J. Arvin om den frie undervisnings betydning for vækst inden for den danske skole.

Alt dette medvirker til, at en institution som Ankerhus ikke bliver blot og bar en tør eksamensskole, men at der hersker en vis atmosfære, som alle, der har oplevet den i kortere eller længere tid, sikkert altid senere ser tilbage på med glæde og savn.

Johanne Wille Jørgensen.

Teknik, teknik

og rationalisering er tidens løsen, og selvom vi i fjor egentlig regnede med, at nu skulle det være slut indtil videre, har vi alligevel ikke kunnet dy os, men har fortsat med udbygningen af seminariets tekniske udrustning. I sognekøkkenets vestende har vi indrettet det lækreste lille elementkøkken, leveret af Befas, med Atlas køleskab og Elektrolux støvsuger, rustfri stålvask og plasticbordplade, komplet med udrustning for ca. 6000 kr. Her vil øvelsesskolen og de 3 mdr.s få gode muligheder for selvstændig husførelse. I modelkøkkenet har vi fået det sidste nye el-komfur, selvfølgelig med termostatovn, i seminariekøkkenet det sidste skrig i glødeplader og råkostmaskine, og til hjælp for den almindelige undervisning har vi af undervisningsministeriet fået et nyt epidiaskop.

Den største forbedring er dog utvivlsomt udbygningen af centralfyringen med et stokerfyr, som bruger alt muligt smuld, der heldigvis endnu kan fås til en rimelig pris. Det arbejder fortrinligt og leverer varmen fantastisk billigt, når alt tages i betragtning, men den historie kostede os 30.000 kr., og så har Olsen endelig fået sit største ønske opfyldt, en dejlig lille traktor med alle mulige redskaber og påhængsvogn, så nu har vi magt over arbejdet i have og mark og kan spare en del på den dyre arbejdshjælp. Æg, slagtefjerkræ og slagtesvin producerer vi selv mere end nok til skolens behov, og selvom det ikke netop med de nuværende foderpriser er nogen fin forretning, så løber det dog rundt og giver i alt fald 1ste års og de andre praktiske kursusbåde en økonomisk og madteknisk fordel. Nu mangler vi bare opvaskemaskinen, som vi foreløbig har på prøve og så naturligvis det nye auditorium, regenskøkkenet moderniseret og andre småpillerier. Det ville jo være morsomt, om vi kunne blive helt færdige med udbygningen til 1. august, da seminariet fejrer sit 50-års jubilæum, men det er nu næsten mere end vi tør håbe på. Foreløbig er vi glade ved at være nået så vidt, at vi tør regne med at være en traktorlængde foran tiden krav.

F. D.

Lidt fra husholdningsskolen Gl. Ankerhus

Gennem disse linjer vil vi jo gerne sende en hilsen ud til gamle elever og samtidig fortælle dem lidt om, hvordan tilværelsen har formet sig for os og for de elever, der har været her i året 1951.

Året og kurserne former sig aldrig ens, dels nye lyttere, dels nyt, der må tages op. At sysle med det huslige bliver aldrig ensformigt og kedeligt, det beretter dagbogen også om med sine mange små og store tildragelser udover det reglementerede daglige arbejde, som giver dagene kolorit, sommetider tegnet med en lidt grå farve, og til andre tider er det mere glade farver, der er fremtrædende.

Ser man tilbage på året, der er gået, er det heldigvis med »solens øjne«; Det er jo en art revy, når det forløbne år passerer ens tanke og forskellige billeder passerer og fornemmes. Efter at redaktionen af årsskriftet er sluttet, har man endda tilbage af året stunder, som hører med til de dejlige og fornøjelige. Folk siger som regel, der må være skønt i Sorø om sommeren — ja, men det er dog kun vinterpigerne, der kan opleve f. eks. julekoncerten i Sorø kirke. Jeg tænker altid: bare de nu lægger mærke til, hvor skønt det er at gå gennem Klosterporten hen mod den oplyste kirke og sidde der i det skønne historiske kirkerum og være lydhør for, hvad en kirkekoncert kan berige sindet med.

Her som på mange andre skoler bliver vi vækket den 13. december tidligt om morgenen af Luciabruden med sine terner. — Sangen, der nærmer sig og bliver stærkere, til den igen bliver svagere, når ens dør er passeret, kan være ligefrem henrivende. Jeg mindes også en sangtime sidste vinter ind under jul, hvor pigerne ret af hjertens lyst sang »Sikken voldsom trængsel«, samtidig sneede det tykt og fint udenfor, der var sandelig noget af den rigtige julestemning, glade og forventningsfulde unge piger. Og da alle »nisserne« samledes om julegrøden i kælderstuen — det er også svært hyggeligt at mindes. Ligeledes når »Julle« en af de sidste aftener inden ferien på sin fornøjelige måde viser os, hvordan man kan smykke sine stuer til jul med gran og mos fra skoven, ja så er man klar over, at nu kommer snart det allerbedste »hjem til jul«.

Når skoleåret så begynder efter nytår, håber man inderligt, at man må blive istand til at løse de gode »fortsætter« ind, man har stillet som mål resten af vinterkursuset. Mangt og meget vil man gerne give eleverne gennem den daglige undervisning, men også gennem sammenkomster af forskellig art, f. eks. gennem hyggelige hjemmeaftener, hvor bl. a. hr. og fru Strangen har glædet os med oplæsning og musik inden de rejste over til deres »lange hus« i St. Riise på Ærø. Sønderjysk aften 10. februar — med kaffebord og god, oplysende tale af

Harald Sørensen og Hannelores bror fra Rendsborg. Sigrød Trier svigtede os heller ikke denne vinter, men kom og på sin særprægede måde fortalte om de tre kostelige perler: Barnetroen, ungdomshåbet og manddoms kærlighed.

Frk. Slaattos demonstration af norske retter og skikke, som blev et stykke norsk kulturhistorie, som man heller ikke glemmer.

Og så kom påsken i år så tidligt, at det blev et problem for skolerne om man skulle slutte før påsken, eller man skulle se at redde de sidste dage efter påsken til skolearbejde, vi valgte det sidste. De allerfleste af eleverne rejste på ferie og kom tilbage om aftenen 2den påskedag. Skærtorsdag blev også en mærkedag, da blev Maria Slotto i al stilhed viet i Sorø kirke. Mor Magda og jeg fik lov at være med som vidner, det blev en meget skøn stund. Miss Jess er også bleven frue, idet hun blev viet i Benløse kirke 6. sept.

Ja — og så kom 3die maj igen med nye ansigter — lysegrønt og yndigt var der den dag i skov og have. Med vinterkursuset sluttede frk. Henningsen sit arbejde her, hun rejste til Cambrigde i England og har vist en meget oplevelsesrig tid derovre. Else Elbæk overtog en del af hendes arbejde, nemlig i vaskeriet og ved stuepigegerningen. Mette Bierring afløste frk. Slaatto og Karen Margrethe Schultz tog sig af vævningen, kjolesyningen, gymnastik; og de smukke udstillede arbejder (v. udstillingen i sep.) viste, at de havde hængt godt i. Anne Guld, der ledede det forberedende kursus for skolekøkkenlærerinder fik overdraget det vanskelige hverv at undervise i kemi — men nu vil hun til at være »rigtig« lærerinde, d. v. s. hun i øjeblikket uddanner sig yderligere på Zahles seminarium i København.

Sommeren var jo som bekendt regnfuld, så det var næsten vanskeligt at få de ture og udflugter til de steder, vi gerne ville vise eleverne her i omegnen. Dog, kort før kursuset sluttede, tog vi revanche og var på en ordentlig biltur fra den lyse morgen til den sene aften, endda i tørvejr. Besøgte kl. 8 om morgenen »Humleore« v. Kværkeby, et landsted, hvor parken var ualmindelig smukt forenet med de nærliggende skove og åbne marker med så brede og store skønne drivhuse, at det var fast utrolig alle de herligheder de rummede. Der var grønne plæner med klynger af mandshøje røde pelargonier, der var sjældne buske og træer med tropiske frugter, figner og appelsiner, der hang fra glastaget tunge klaser af vindruer, roser og convolvulus i mange farver, sjældne småfugle smuttede kvidrende ind mellem grenene. Vandbassiner med mange farvede åkander var der også — og så fin en duft strømmede een i møde, så det føltes helt paradisisk. — Kørte derfra over Lejre, forbi Lindenberg kro til Jægerspris, det var en oplevelse at blive hensat til Frederik VII og grevinde Danners dage ved at færdes i deres stuer og få forevist mange af deres personlige ejendele. På samme tur nåede vi også til Frederiksborg slot, det var næsten ikke til at rive sig løs fra al den herlighed — turismen i Dan-

mark reklamerer med god grund for landet med de mange slotte. Derfra over »Magleås« og Høsterkøb, hvor vi hilste på kunstværeren og fik hans datter Gunver (som holdet fra vinteren 1942-43 kender) med på turen videre til København — om ad Langelinje, hvor Gefionspringvandet var i funktion, det betog os, hvor er det pragtfuldt. Var derefter meget oplagte til at få middagsmad i Scala, derefter en lille tur på egen hånd i Tivoli, inden vi kørte hjem til Sorø, møtte også på oplevelser.

Først på sommeren fik vi også en interessant aften i Pedersborg, idet pastor Hanson og frue var så venlig at invitere os med eleverne op i præstegården, og var de det ikke før, så blev de den aften klar over, hvor megen historie, der knytter sig til det sted. Sct. Hans aften fejredes som sædvanlig med hundreder af mennesker og godt vejr og sluttede i år med solosang af Henrik Schøitz. Ved elevmødet glædede vi os over fuldt hus i Legestuen til middagen; da regnen styrtede ned også søndag aften, måtte afslutningen ovre i seminariegården udelades, de, der så var tilbage, samledes i legestuen, og fik der bl. a. set en lille morsom sketch skrevet af Else Elbæks mor.

Af de forskellige som talte til eleverne i sommer, har jeg lyst til at nævne fru Thyra Mailand Jacobsen, der en onsdag aften aflagde et meget smukt vidnesbyrd om sin skoletid på Ankerhus for ca. 50 år siden og sine første år som vandrelererinde. Fru Elise Bjerres foredrag om det dejlige menneske Florence Nigthingale. Lærer Bendedsens gengivelse af Per Lågerkvists bog »Barabas«. Fru læge Aukens foredrag om den unge mand og den unge kvinde og fru Engbergs time i børne-psykologi, som alle påhørtes med megen interesse og alvor af de unge piger.

Alt dette er et lille udpluk i flæng — og hvad siges og gøres der ikke om mangt og meget, meget som faktisk ikke kan noteres, som alligevel er med til at præge dagene.

Vi prøver naturligvis også på at følge med i den tekniske udvikling, så godt som økonomien tillader det, i årets løb har vi bl. a. fået en tasso hushjælp, det hvide komfur fra skolekøkkenet har holdt flyttedag og afløste det store sorte i privatens køkken, i stedet har de i skolekøkkenet fået et elektrisk komfur med termostatovn og tillige et varmeskab. Vore gamle kobberkasseroller har skam fået deres renaissance, har kunnet fortinnes op; et morsomt møde mellem gammel og ny tid mellem dem og det elektriske komfur.

Kvindernes aktiver er mange og store indenfor det huslige arbejde, de har enestående chancer for at kunne hjælpe og glæde andre. Chancen ligger i hverdagen, ikke i en enkelt fest eller lign., derfor må man også på en husholdningsskole bevæge sig indenfor mange områder. Man kan heller ikke lade være at sige til de unge piger: Får I jeres eget hjem, så gør alt hvad I kan for at de, der skal høre til føler, at der er godt at være — faktisk det bedste sted, men det

koster arbejde og energi, men hvor det lønner sig, der slår »lasso hushjælp« alligevel ikke til, der må gøres en personlig indsats, og der er megen brug for kærlighed til mennesker og til arbejdet. Man bliver heldigvis aldrig færdig med at lære, blev man det, kunne man begynde at tale om kedsomhed, jo ældre man bliver, des mer' lærer man faktisk hver dag.

Ungdomstiden er dejlig, og jo mere man tilegner sig af godt, kønt og nyttigt, des mere har man at tænke og leve på.

Hvor tiden iler — tænk nu har frk. Højer allerede i den tid hun har været på Gl. Ankerhus givet langt over 300 unge piger del i sin viden og kunnen. Inger Ravnholt, en mangeårig højskolelærerinde, har i vinter overtaget undervisningen i væve- og systue, en undervisning vi fik indledet med et interessant foredrag af fru Beth Fog Hansen om håndarbejdets historie. Else Bistrup leder gymnastikken og vor kollegaskole i Sorø har hjulpet os til at få frk. Kirsten Tetzschner som afløser for Mette Bierring, som i vinter er på Krogerup. Fru Saxtorph, fru Eliassen og fru Lundgaard, som jo hører seminariet til, er også stadig rede til at øse kundskaber ud også til vore elever, ligeledes fru Guld, hvilket vi skønner på — også, at vi fra gl. Ankerhus er velkommen til de fredagsforedrag, der af forskellig art afholdes på seminariet.

Og så er kredsløbet i årsberetningen sluttet og vi er atter i gang med det nye vinterhold, som er så stort som vi kan ønske det — dog desværre ingen elever fra Sydslesvig i år.

Mor Magda har det heldigvis forholdsvis godt, det kniber blot med synet, og så hindrer den tidligere brækkede arm hende i at klare sig selv personlig, derfor må hun have »følge«, når hun skal på rejse — ellers er hun stadig den ildnende for os andre, er der, når vi starter på morgentur og til morgensang, og kan endnu tage sine skoletimer med usvækket kraft.

Alle større og mindre forandringer til trods — fra det ene kursus til det andet — kan det kun siges, at skolen går sin jævne gang.

Margaret Lauridsen.

Når der endnu er en lille plads tilovers i årsskriftet, så får jeg en hilsen med til de jeg kender fra øst til vest fra syd til nord — som man kan længes så knusende efter. Her sker stadig meget, også i min såkaldte dyrepark, den ene svane død, af sorg og savn sløj den anden bort. Førfaltherønsene er svunden ind til ingenting, hollandske lophøns har indrettet sig i det røde hønsehus, fine små sorte dyr med hvid fjerduk på hovedet. — Glem ikke at se indenfor når I passerer Hovedvej nr. 1, jeg har altid tid at synge med jer:

»Kærlighed og inlet andet elsker op en helleæt«.

Anna Eriksen.

Årsmødet 1951

Det regnede! Det er kun sket een gang tidligere igennem de mange år, Ankerhus har holdt årsmøde! Mindeturen i skov og have måtte opgives, men så hyggede man sig dejligt inden døre, og det gjorde måske, at man rystedes endnu bedre sammen og fik en passiar mere, end man ellers havde nået.

Der var mange gamle elever — mange jubilarer. Af 25 års jubilarer må af husholdningselever nævnes »Systjernen«, medlemmer, som trofast har holdt sammen igennem de mange år. Også deres lærerinde Louise Jensen glædede os med sin nærværelse — såvel som Gudrun Hansen, Tystofte, der kom for de mange år siden for at lære kemi. Der var tillige Dagny Nielsen fra 1921, der nu er gift Breinbjerg. Af husholdningslærerinder, der afsluttede deres uddannelse for 25 år siden, var vor egen Thea Rasmussen, fru Harrekilde Pedersen, der nu er efor på kvindekollegiet ved Århus universitet, fru Kirsten Overgaard Helner, der redigerer lærerindeforeningens blad, Margrethe Hjelme, der er hovedkonsulent på Fyn, Inge Damgaard, der gennem mange år har været knyttet til Silkeborg husholdningsskole, og Johanne Kirk, der vel lige så længe har været lærerinde på Haraldsborg. Der var Sigrid Øther, der i en årrække var vor dygtige lærerinde her på seminariet, — og vor kære Mie Kristensen, Johanne Hansen og endelig kom sandelig Emilie Fladaas helt fra Norge. — Mary Sibbern (Böttcher) glædede sig med Ragna Kure og Minna Schrøder som 15-årige.

Af 10 års jubilarer var flokken stor: Gudrun Clausen, Gudrun Haarup, Grethe Bigaard Hansen, Gerda Tikøb Hansen, Karen Margrethe Rahbek, Else Maarbjerg, Eva Esbjerg, Lillian Eliasson, Agnes Wittrup og mange flere.

Af de ældste må nævnes vor trofaste ven Dorthea Møller som 45-årig, og Olga Hansen og Mathilde Kærsgaard som 35-årig — den sidste var blandt vore første øvelsesskolepiger, og heldigvis kom da en af hendes lærerinder fra den gang, Elise Kamp Pedersen, også.

Lørdag eftermiddag var der lejlighed til for interesserede at drøfte skolespørgsmål på gamle Ankerhus. Bl. a. drøftedes hvorledes man skal få indført husholdningsundervisning for de små piger i skoler, der ikke har skolekøkken — og fru Lauridsens plan for en sådan undervisning (se andet steds i bladet). — Da aftenmaden var spist dels i legestuen og dels i seminariekøkkenet, samlede man i salen, der fyldtes

til sidste plads, og Folmer Dams nye morsomme sketch »De tykke og de tynde« gled over scenen til megen fornøjelse og under stor jubel.

Aftenen sluttede i modelkøkkenet, hvor frk. Brøholm og hendes hjælpere serverede kaffe og man hyggede sig med kammerater og lærere.

Søndag måtte morgensangen forlægges fra plænen til dagligstuen på gl. Ankerhus, og mange mindedes sikkert deres elevtids morgensang samme sted.

Kl. 10 blev der holdt generalforsåmling i modelkøkkenet, hvis rammer var ved at sprænges. Formanden, frk. Margrete Pedersen, Hadsten, bød velkommen og afgav beretning om årets gang — foreningens formål — tilgang af medlemmer m. v. Regnskabet blev fremlagt — drøftet og godkendt. Det balancerede med et overskud på 728 kr. Derefter var der bestyrelsesvalg. Frk. Meyland Smidt, frk. Else Maarbjerg, frk. Ingefred Juul Andersen, frk. Anna Marie Poulsen og frk. Margaret Lauridsen var på valg; de blev alle genvalgt. Desuden består bestyrelsen af frk. Margrete Pedersen, frk. Marga Teglbjærg, fru Dittman og frk. Marence Tarp. — Suppleanterne fru Paula Egemose og frk. Henny Langkjær genvalgtes; ligeledes revisorerne fru Esther Løst og fru Hilda Christiansen.

Under eventuelt talte fru Lauridsen og forstander Dam om, hvad der var sket af nyt indenfor skolens område og hvad tiden indebar af nyt indenfor det husholdningstekniske og oplysningsområdet.

Under middagen, hvor tale og sang vekslede, talte formanden frk. Margrete Pedersen, hvis tale findes andet steds i årsskriftet, og forstander Dam bød velkommen til jubilarerne — navnlig 25 og 10 års jubilarerne. Frk. Hjelme takkede på den smukkeste måde skolen og dens lærerkræfter for tiden for de 25 år siden. Frk. Gudrun Clausen talte meget morsomt og humoristisk og takkede på 10-års jubilarernes vegne. Fru Kampp Pedersen mindedes tiden for de 35 år siden og Dorthea Møller, den ældste jubilar (45 år) hilstes med håndklap.

Efter Kaffen i stuerne samledes man igen i salen, hvor der blev demonstreret en wire-recorder af hr. Ove Rybak, Sorø. Der blev bl. a. givet en prøve på dens anvendelse i undervisningen. En af 2det års elever, frk. Astrid Rasmussen, holdt et kort foredrag — der umiddelbart efter blev givet af det fantastiske apparat — og kritiseret af forstander Dam. Bagefter kritiserede frk. Astrid Rasmussen forstander

Dams redegørelse, der også var blevet optaget. Forstander Dam mente, apparatet indebar muligheder f. eks. ved kritik og bedømmelse af elevers øvelsesundervisning og til underholdning.

Derefter holdt forstander Dam foredrag om sin Islandsrejse. Det havde været en stor oplevelse at se den islandske natur, at møde islændingene i almindelighed og de islandske husholdningsinteresserede kvinder i særdeleshed. Alle lyttede interesseret, og med inderlighed sang man den islandske nationalsang til organist Schiøtz's akkompagnement, hvorefter organisten glædede os med forskellige sange: »Vi pløjed og vi så'de«, »Nu er det længe siden« og som ekstra nr. en af Erik Bøghs viser om Per og Maren.

Da vejret stadig stod på regn, gik aftenunderholdningen i det frie i vasken, ligeledes fakkeltog og fakkeldans. Men en munter og broget underholdning i legestuen blev dog — takket være husholdningseleverne — en fornøjelig afslutning for de sidste deltagere.

Vi her på Ankerhus er taknemlige for, at så mange glædede os med deres nærværelse i disse to dage!

Og så sender vi alle venner og gamle elever en hilsen med ønsket om en god jul og et lykkeligt Nytår!

Marence Tarp.

Ankerhuskredsen

Fru Karen Bronnè, der var den ledende af Ankerhuskredsen i Kbh., som hun i sin tid startede sammen med Johanne Jørgensen, Vibeke Hegermann m. fl., har nu heldigvis overvundet sin sygdom og genoptaget gerningen for Statens husholdningsråd i oplysningscentralen i Lyrskovgade. Hendes adresse er nu P. Knudsensgade 120, Kbh. SV.

Margr. Pedersens jubilæumsord

Man kan i en mangeårig virksomhed som Ankerhus' altid finde noget, der er værd at mindes, og selv når man kender skolens historie og har levet med i dens virksomhed for 35 år siden, kan man forundres over alt det, der sker i et sådant tidsrum.

Vi kan i år fejre gymnastiksalen som 35 års jubilar, denne gode ramme om alvor og gammen, som vi på dette sted ikke kunne undvære. Vi fejrer også klokken 35 årsdag, den blev skænket af kursusdeltagere i 1916, klokken kalder og minder om tiden, der skal udnyttes. Også talerstolen blev i 1916 anskaffet som en gave fra elevmødet, mange gode ord og tanker er fra denne ført frem, og dens indskrift »Alt af nåde« siger i sig selv så meget.

I 1916 blev fru Lauridsen medlem af den overordentlige kommission, og ved et instruktionskursus for lærerinder til aftenskolen foreslog professor Warming dannelsen af husmoderforeninger, og professor Weis og folketingsmand K. M. Klausen talte inspirerende om efterskolen, og forstander Peter Dam redegjorde for forskoleseminariet.

Elevmødedagene i 1916 var festlige. Salen indviedes med en tale af Peter Dam og med en mangeartet strålende underholdning, hvor frk. Ussings tegneserie om, hvad der var sket i årets løb satte prikken over i'et. Om søndagen talte fru Eline Eriksen fra husholdningsskolen om de pligter og ansvar enhver ung kvinde har til at dygtiggøre sig. — Dette blev afsked. Den 5. december 1916 døde fru Eriksen.

Jeg har her fremdraget et enkelt års begivenheder i arbejde og fest, men hvert år har sin historie, og de, der lever her, elever som lærere, drages ind i skolens gerning og bliver derved et led i kæden om Ankerhus. Det giver styrke, og det er også en styrke stadig her at have fru Lauridsen, der har grundlagt denne skole, ført den fremad og nået det ene mål efter det andet. Der har over Deres arbejde, fru Lauridsen, været en sjælden styrke, et sjældent udsyn og en stor velsignelse.

*Velsignelse al jordens larv,
velsignelsen er kristnes arv,
velsignelsen af himlens Gud
er vinen i hans gæstebud.*

Gør køkkenhaven festlig

**også med suktermajs
asparges
artiskok**

Det festlige har sin berettigelse også i køkkenhaven, — og den, som pligttro sår, planter og passer de madnyttige urter, fortjener også at få glæden af de mere charme fyldte planter, som *artiskok*, *asparges* og *suktermajs*.

Lad køkkenhaven få en række af den stolte plante suktermajs — den giver læ — for agurker f. eks. — og man kan høste en rigdom af kolber fra midt i august, når kærnerne sås først i maj. Giv dem $\frac{1}{2}$ meters afstand og vælg den gyldne sort: delikatesse.

Vær *moderne* og plant *grønne asparges*. Skaf 3-årige planter om foråret. Tredje sommer, i plantens 6te år, kan man begynde at høste, fra i maj til St. Hans. Til grønne asparges skal der ikke sættes bede op som til de blegede hvide, og ved køkkentilberedningen skal de *ikke* skrælles. De egner sig, foruden som kogte, fortrinligt som råkost. Det samme gælder også for suktermajs.

Artiskok er en fornem plante, hørende til de kurveblomstredes familie. Dens sølvgrå udskårne blade er skønne ligesom dens store tidselagtige hoveder, der er den spiselige del. Planten er flerårig og kan formeres ved såning, eller ældre planter deles. Køb et par planter om foråret, og dæk dem, hvis frosten bliver hård.

Foruden sin dekorative værdi kan artiskok være et raffineret plus til eftersommerens grøntretter. Den skal høstes, inden den viser sin kost af blå blomster, og den kan kun spises kogt, — aldrig som råkost. — Kan man ikke finde ud af at spise den, kan den som afskåret anbringes i en krukke og glæde os indendørs i lange tider.

Med venlig julehilsen

Agnes Eliasson.

— Er medgang inde, far i mag.
Er modgang inde, ej forsag. —

Efter Bernh. Hansen.

Hvad der må stræbes efter

af hjem
af husholdningsorganisationer
af husgerningslærerinder

for at give landets opvoksende kvindelige ungdom en grundlæggende faglig uddannelse i et hjemms gerning, der både kan virke oplivende, økonomisk opdragende, udviklende og ansporende.

1. Gennemførelse af Jørgen Jørgensens skolelovs bestemmelse fra 1937 om indførelse af husgerningsundervisning i folkeskolen. Hvor dette ikke kan gennemføres på grund af manglende skolekøkkener da gennem en foreløbig skolekøkkenundervisning i alm. skolestuer,
2. at der skabes mulighed for, at alle unge piger mellem 14—17 år får en 5 timers eftermiddagsundervisning en gang ugentlig i en stedlig ungdomsskole et år, f. eks. fra september til juli,
3. at unge kvinder over 18 år får adgang til eventuelt uden for deres » eget sogn« at deltage i aftenskoleundervisning i ønskede specialfag som sundhedslære, boliglære, samfundslære osv.

Midlerne til at gennemføre disse former for undervisning er iflg. givne bevillinger til stede.

Lærerinder, som er interesserede og egnede dertil, kan derigennem opnå en livsstilling — og få en dejlig gerning, men de må selv være med til at skabe betingelserne derfor — tålmodig være med til efterhånden at få ordningen gennemført, ikke lade personlige interesser som hensyn til løn, ferie o. l. være afgørende.

Altså i fællesskab og god forståelse tage fat og få skabt en naturlig og forsvarlig uddannelse af landets unge piger, som kan suppleres med fortsat uddannelse på fagskole og højskole

Magdalene Lauridsen.

Foreløbig skolekøkkenundervisning

Undervisningsministeriet har i skrivelse af 17. juni 1950 meddelt Magdalene Lauridsen:

— For så vidt de stedlige skolemyndigheder selv måtte ønske forsøgsvis at prøve denne form for undervisning i kvindelig husgerning, og hjemmene kan give tilslutning dertil, vil ministeriet ikke modsætte sig, at undervisningen optages i skolens undervisningsplan, og at timerne indgår i den pågældende lærerindes pligtige timetal.

Man vil herefter ikke have noget imod, at De selv ved henvendelse til lærerinderne på steder, hvor det kan ventes, at der kan skabes interesse for den foreslåede undervisning, henleder lærerindernes opmærksomhed på planen og opfordrer dem til at virke for dens gennemførelse.

Derefter har vi på forskellig vis yderligere søgt at få denne foreløbige skolekøkkenundervisning — der jo er planlagt som en 2 timers ugentlig forevisende vejledning i tilberedning af enkelte retter og udførelse af forskelligt husligt arbejde ved hjælp af et særligt skolekøkkenkateder i en alm. skolestue — gjort bekendt, få undervisningsplaner udarbejdet og afprøvet.

Et hensigtsmæssigt skolekøkkenkateder har snedkermeister Rs. Dal fra Slagelse fremstillet til os, og fru Guld har fået en praktisk instruktiv indskrivningsbog frem, hvor børnene skal indskrive det gennemgåede og på den måde få deres egen lille kogebog. — Indskrivningen lettes ved at de kan sidde ved alm. skoleborde.

Det synes virkelig, at denne indledende husgerningsundervisning i alm. klasseværelser har mulighed for at vinde frem på landet, blive en forsvarlig og fornøjelig begynderundervisning, der kan vinde hjemmenes interesse. Dertil kommer, at den kan gennemføres meget billigt.

På Sorøegnen har man haft den fordel, at Sorø amts skoleråd har stillet de fornødne midler til rådighed til anskaffelse af et monteret skolekøkkenkateder — og ved amts-skolekonsulentens hjælp blev der gjort aftale med Tjustrup-Haldagerlille kommune om forsøgsvis at indføre undervis-

ningen der. Det blev i Tjustrup gl. skole, der blev begyndt, da der var flest pigebørn der. Og det er faldet så godt ud, at kommunen agter at fortsætte undervisningen og selv at anskaffe det fornødne skolekøkkenkateder.

I Præstø, hvor skoleinspektøren allerede for et par år siden fik denne undervisning indført, har det resulteret i, at man nu har fået et moderne skolekøkken indrettet — og rundt om fra foreligger der ønske om at få denne undervisning påbegyndt så snart forholdene tillader det og lærerinder kan fås.

Som lærerinder er det selvfølgelig at benytte de lærerinder, der er knyttet til kommunens skoler, men nu er der jo snart efterhånden blevet så mange bosiddende lærerinder, at man igennem dem også kan få den fornødne lærerkraft dertil. — Planen, der er udarbejdet, er så fyldig, at der kan undervises derefter og kan også fås gratis ved henvendelse til fru Lauridsen, Ankerhus, såvel som tegning til skolekøkkenkateder,

Pædagogisk rummer denne særlige undervisningsform mange muligheder, der bliver således også tid til at få snakket med børnene om både priser og ernæring samtidig med at maden laves, og det, at man søger særligt at pointere hver dags opgave gør arbejdet mere spændende og igennem indskrivning hver dag af det gennemgåede i deres egen lille kogebog, som familien viser sig at være meget interesseret i, og som resulterer i, at de derhjemme får lov til at prøve, og det er mere end fornøjeligt at høre, når lærerinden, inden næste dags arbejde påbegyndes, gennemgår det forrige arbejde og skal have at vide, hvordan det var gået derhjemme og ser deres bøger, som mange af dem har illustreret med kulørt blyantstegninger og udklip — hvortil nogle endog har været så heldige at få hjælp af forældre og søskende — hvorved yderligere forbindelse mellem deres skole og hjem udvikles.

— Og så er det, at man kan komme i gang i en vanskelig økonomisk tid sikkert af stimulerende værdi.

De, der gik bort

Når man bliver ældre, forstår man vist bedre, at ordet »hensovet« er det lindrende begreb, der siges om den, der er gået bort, død. Synes uvilkårligt, at det næsten betyder noget livsaligt, når et ædelt menneske har sluttet jordelivet. Således følte det, da budskabet i sin tid nåede frem om Jens Thorsens død i Vejen og Johannes Pedersens i Balslev. — Og når man tror, at »de ædles æt dør aldrig ud«, at der gives en arv til dem, der skal fortsætte liv og virke og gennem den tak, der føles for vejen, der er vist for tålmod, omsorg og forståelse, gives der også en styrke til at tage dagens gerning op.

Det forstod man, da Ladelund, den gamle landbrugsskole, mistede sin tidl. forstander J. Overgaard, sine gode medhjælpere mælkerilærer Kierkegård, landbrugslærer Conradi og hans søde kone fru Inge, Niels Pedersens prægtige datter, der var med til at præge livet på Ladelund i gamle dage, da de, der er gamle nu, var unge og forventningsfulde.

Overlærer Oluf Hansen, Løjt Kirkeby, der i sin tid gjorde en stor indsats for at få aftenskolen givet form og indhold, blev det også slut for, såvel som for konsulent M. K. Kristensen, der stærkt personligt prægede sit arbejdsområde, navnlig Jylland, og Fr. Olsen, Blangslev, der gennem sit ophold på Baungård på den smukkeste måde kom med til at formidle og forene den jydske og den sjællandske mentalitet, og Matthias Junker, der søgte til Sorø højskole flere gange, inden han fandt sin lærergerning, efterlader sig også et tomt rum i erindringen.

Vemodigt var det at erfare, at den fine, den asketisk beskeden mand lektor Johs. Erlandsen var død, han som i en lang årrække var lærer ved Sorø Akademi, højt påskønnet af drengene og på sin reserverede måde hjælpende og forstående. Hans omhu for Stine på Ægir var rørende. Det var vist ham og en kammerat, der som drenge på Sorø Akademi opdagede Stines bosted og gav stedet navn, og hans besøg førte med sig, at den rare kone i ledvogterhuset gav ham

et glas mælk, der udviklede sig til, at Stine senere bagte æggekage og vasler til de andre drenge, der også fandt vej derhen, hvor man fandt et trygt hjemsted; hvor man havde sin kaffedåse fra mor stående, hvor man holdt sine fødselsdage, ja selv studentergilde, — et sted, hvor mange andre end drengene og lærere fra akademiet søgte hen, så at »Egir« efterhånden blev et væsentlig led i Sorøegnens perlekæde — og da Stine efter sin mands død måtte frastlytte stedet, var det også adjunkt Erlandsen, der var med til at finde en plads til hende i Vindelbro, og gennem en »Stineforening« bevarede forbindelsen mellem hende og hendes hundrede af venner og gamle drenge — og til hendes død hjalp hende som en søn.

Af betydelige kvinder mistede vi fru Magdalene Andersen i Stenstrup, der også som datter af den store Lundenske familie altid var oplivende at møde, og fru Johanne Begtrup, »sagakvindens«, som Anders Uhrskov betegnede hende, døde, og den søde fru Dorthea Westergaard fra Holstebro, der var en sjælden hustru og mor for sin store, dygtige børneflokk, yndig i sin opofrelse. Margrete Pedersen i Hadsten mistede også sin kære søster, mangeårig lærerinde i Storehedinge. Og fru Marie Mortensen, der dengang hun var lærerinde i Viby, var bange for, at forskolelærerinderne skulle blive besværede af event. skolekøkkenarbejde, men som i Viborg som redaktør Mortensens hustru kom til at øve en stor indsats på dette sociale område. — Men også fru Lone Haastrups dage var talle, hende der huskes som den smukke, stoute lærerinde på Grønvang, og som det blev så mærkeligt at mødes med efter de mange års forløb på Ollerup folkehøjskole, hvor hendes søn på det tidspunkt var forstander.

Vor kære ven, fru Caspara Kyllingstad i Norge måtte friste den lunge sorg at miste sin lille sønnesøn Olav, familiens glæde og håb, — og fru Alice Dittmann sin lille pige ved et ulykkestilfælde. — Og så har vor gode medhjælper frøken Ingeborg Højer, der sidste år mistede sin far, i år haft den store sorg også at miste sin søde mor og dermed også sit barndomshjem. En lille trøst er det dog, at hun af

bolignævnet har fået lov at beholde loftspladsen i sit gamle hjem og der har kunnet fået indrettet en lille lejlighed og derved bevaret et fristed.

Den danske folkehøjskole har lidt et smerteligt tab, har mistet en af sine største personligheder, forstander C. P. O. Christiansen, Frederiksborg. — Og så er Niels Dael, »den Guds mand«, som han var, også gået bort; men hans »Tak, tak, tak« gav genlyd, og hvor er der ikke mange, der i hjertet har sagt tak for hvad han gav dem af tro, og gennem »Liselund«. Og i erindringen glider mindet frem om en skøn sommeraften, da Niels Dael og jeg vandrede frem og tilbage på landevejen uden for Høve frimenighedskirke og drøftede, hvorledes man naturligt kunne få samtaler om »Guds rige« ind i vore hjem.

Sorøegnen har mistet mange af sine gode og særprægede mænd. Den afholdte overbetjent Nielsen og den gamle skolemand og historiker la Cour. — Og Karl Elnegaard døde næsten 80 år gammel, men var ungdommelig, spændstig og livfuld, til han lammedes nogle måneder førend sin død. Som medarbejder ved Sorø Folketidende gennem 46 år har han betydet meget, også ved sin sans for natur og folkeliv, men mest kom han nok til at betyde for ungdom og idræt. Hvor var han trofast. Hver søndag spillede han for de syge på Sorø amts sygehus år efter år, ligesom han var trofast mod kirken og mod folkehøjskolens idealer. Det var en oplevelse at høre ham fortælle om sit ophold på Grundtvigs Højskole i Lyngby, og hvor meget fint og kønt fik han ikke lagt frem om mennesker og natur. Han savnes, ligesom Akselsen-Dreyer i sin tid blev savnet.

I dagene hen i mod jul afsluttedes livet også for den gamle provst Vinther, den beskedne og fornemme præst fra Marmorkirken og Gammelkloster, der på flere måder havde tilknytning til Sorø. — Og en god ven fra mine unge år, Jakob Thommesen fra Levring, hvis åndeligt rige barndoms-hjem blev til så megen velsignelse for ungdom og menighed, hensov også i adventstiden.

Guds fred over vore kære hensovede.

M. L.

Venskabsvise

Skotsk folkemelodi

Om venskab gennem år og dag
vi synge vil en sang.
Vi mødtes glad som tiden randt,
og livet gik sin gang.
Et muntert smil, et håndslag godt,
et trofast, tænksomt ord
gør sindet trygt på tåget vej
og lyser op på jord.

Tillykke, siger ven til ven —
som oftest uden ord,
og rækker glad det bedste hen
fra livets rige bord.
Et muntert smil osv.

I gamle venners glade lag
der råder ro og fred.
De gode viljer bygger op,
hvad verden vred brød ned.
Et muntert smil osv.

Et sekel ruller hastigt rundt,
nu er et halvt forbi.
Mens hjerter mødes et sekund
på evighedens sti.
Et muntert smil osv.

I mange dages jævne færd
skal kendes venners værd.
I med- og modgang, sorg og sang,
de er hinanden nær.
Et muntert smil, et håndslag godt,
et trofast, tænksomt ord
gør sindet trygt på tåget vej
og lyser op på jord.

S. A. Lundgård.

Skrevet til Karoline Buehøj

23. november 1951

Magdalene Lauridsen:

Æresborgmester i Vejen for een dag

Det var i sommeren 1951, at man i Vejen havde arrangeret en »sydjysk udstilling«, som man efter alle inciterende meddelelser i aviser forstod måtte være noget ud over det almindelige — og som man gennem slægt og arbejde næsten syntes at have andel i — og derfor måtte opleve personligt, føle dens atmosfære, forvisse sig om, at alt var som refereret, fortalt. — Og det lykkedes. — Vi — min søster Agnes Eliasson iberegnet — var så heldige at få kørelejlighed, fik Folmer Dams bil til låns og skovfoged Heilmanns ved rattet, og en skøn sommermorgen startede vi, fik en frisk tur over Storebælt, en herlig køretur gennem Fyens frodige haver og marker, bedede på Aabylund, nød den henrivende Lillebæltsbro og Koldingegnens pragtfulde natur, Ribe landevej og fik den hjerteligste velkomst af gamle venner og kendinge, da porten åbnede sig til den berømmelige udstilling, som viste sig at være endnu smukkere og interessantere end vi havde tænkt os, så harmonisk, righoldig og spændende som den var.

Der var teknik og kultur, industri og landbrug, huslighed og skoleliv, ja, alt, hvad der måtte være af interesse for de over hundreder tusinder besøgende, altsammen ordnet i et utal af smukke pavilloner, festligt opbygget af det ellers så ringeagtede barakmateriale. Og der var festpladsen til idræt, skuespil og møder, der var interessante morsomheder, der var det gamle blomstersmykkede tog, der kørte fra Vejen til Vorbasse og Troldhede.

Der var orakelbrønden, der kunne besvare alle nysgerrige spørgsmål og fik folk til at bekende kulør, som også udæskede min mening om margarinenes værdi, og jeg kunne da ærligt bekende, at vi på Ankerhus altid med fordel havde brugt Alfa-margarine.

Hvor var det morsomt at se også de mange enkeltheder, det utrolig udpekulerede ønskekøkken med alle sine finesser, som den unge ingeniør fra Grønvang havde abonneret på, de skønne håndarbejder og de mange praktiske tips, husmødrene kunne tage med hjem — en børneparkering var der ovenikøbet, der kunne tjene som et fint eksempel for lignende udstillinger — og for alle større byer.

Pludselig blev jeg i højtaleren kaldt op til selskabspavillonen — og der blev jeg af udstillingskomiteen, hvori den gamle soraner, fabrikant Lawaetz havde sæde, højtidelig udnævnt til æresborgmester i Vejen for een dag og fik i rødt silkebånd, udstillingens vartegn, billedhugger Hansen-Jacobsens troldmærke, hængt om halsen, som kunne det være et kommandørkors. Jeg blev så forbløffet, at jeg ikke vidste, hvorledes jeg skulle tage det og få sagt tak for denne æresbevisning,

som jeg i høj grad følte, at det var, men fik da bemærket, at jeg fra halvfemserne havde hørt Vejen til og tjent mine første penge der — men så efterhånden myldrede minderne fra den tid frem — fra gamle Grønvang, slægtsgården, hvor min far var født, hvor hans broder Johannes Lauridsen begyndte at dyrke cikorierødder, fik andre til det samme for at de kunne få penge mellem hænder, hvor han skabte den ene industrielle virksomhed efter den anden, der vel nok den dag i dag er med til at præge by og egn — hvor hans stoute og prægtige hustru Maren Lauridsen skabte et åndsbåret hjem, der blev fristed for mange, og rammen om mange unge mænds og kvinders dygtiggørelse, uddannelse og oplæring.

— Ja, det var en dejlig oplevelse at møde Vejen igen gennem den imponerende udstilling, træffe så mange kendinge. Dejligt også at løbe på Kirsten Dreyer fra Pedersborg som præstekone i Vejen, runde Svejstrups gamle præstegård og se den yngste af hendes 6 drenge.

JULEBUD

Årsskriftet skulle gerne være og blive et julebud til jer, kære gamle elever, med ønsket om, at I må få en god og velsignet jul, være med til at skabe en sådan i de hjem, hvor I får lejlighed til at være i juletiden.

Og vi vil gerne gennem årsskriftet dele årets oplevelser med jer — og takke jer for, hvad I har bidraget til tid efter anden at skabe af værdier for Ankerhus — og takke for de venlige hilsner og gode breve, som I har glædet os med, men som vi selvsagt har vanskeligt ved personlig at få besvaret, men som vi alligevel er taknemmelige for at modtage — også for derigennem at få noget at høre om, hvorledes det går hjemme, med arbejdet ude, med den gerning I har påtaget jer; vi vil gerne at I skal føle, at vi er interesserede i jeres ve og vel, også gerne føle fællesskabet med jer.

— Andre venner og kendinge vil vi også gerne ønske glædelig jul og godt nytår, og fra skolens lærerkreds og foreningens bestyrelse de bedste julehilsner.

Magdalene Lauridsen.

HJÆLPEMIDLER

Lærerinder i husgerning vil jeg gerne gøre bekendt med, at der nu er trykt et nyt oplag som første del af

Undervisningsvejledning for husgerningslærerinder

der særlig omfatter planer for »foreløbig skolekøkkenundervisning« og almindelig husgerningsundervisning i barneskolen — og som giver lærerinden de fornødne opskrifter og dispositioner til 1 års undervisning, hvilket selvsagt er en stor hjælp og lettelse for lærerinden. Derved opnås også en vis ensartethed i begynderundervisningen. Prisen er 3 kr. 50 øre.

Dernæst vil jeg gerne gøre lærerinder i skolekøkken og skoleautoriteter opmærksom på

Fru Gulds indskrivningsbog for småpiger i skolekøkkener

Den er smukt fremstillet som arbejdsmappe med 40 kvadrerede blade indsat, beregnet for et skoleår og til at kunne indskrive hver dags gennemgået ret og arbejde og med plads til at børnene med kulørt blyant eller udklip kan illustrere dagens opgaver. Den er meget hensigtsmæssig at bruge ved al børneundervisning. — Heftet koster 2,50 kr. pr. stk. og kan komme med ind i det skolemateriel, der anskaffes af skolen.

Fru Lauridsens

Regnskabsbog for unge piger

vil jeg også gerne gøre Dem opmærksom på. Den er jo tænkt som et middel til i ungdoms- og aftenskolen at få regnskabsvejledningen gjort mere personlig. I bogen er desuden medtaget budgetforslag med fornøjelige samfundsmæssige momenter af pædagogisk værdi. — Koster kun 1,75 kr. — Bøgerne fås i alle boglader og hos Svegård, Sorø.

Skolekøkkenkateder

hvoraf tegning kan fås hos fru Lauridsen, men ellers laves af snedkermester Rs. Dal, Slagelse, er nødvendig for en foreløbig skolekøkkenundervisning i alm. klasseværelser, men også udmærket at have i et almindeligt skolekøkken — og forresten også til brug ved demonstrationsundervisning i forsamlingshuse o. l. steder. — Koster 4-500 kr. Indlæg af flaskegas og fuld montering koster også 4-500 kr., altså ialt 800-1000 kr.

M. L.

Siden sidst

Siden sidst, siden det forrige årsskrift udsendtes er der gået et år, og er det ikke utroligt så meget der kan ske på et år, kan hænde een personlig, kan gribe ind i samfund og skoleliv. Det kan være bittesmå ting, og det kan være alvorlige begivenheder. Men alt får sin betydning, er med til at præge tid og forhold.

Mange festlige stunder har vi haft siden sidst. Foruden alle de tidligere nævnte fester, har vi kunnet fejre vor påskønnede sekretær frøken Thea Rasmussens 25-års jubilæum. Det skete bl. a. ved en aftenfest med middag, hvor hendes gode venner, frøken Saaby, frøken Stoumann og frøken Juul Andersen var med, og så kunne vi festlig holde frøken Karoline Buckhøjs 50-års dag på seminariet med en fornøjelig frokost sammen med kolleger og enkelte af hendes venner.

Af særlige kursus afholdtes et af »Foreningen af danske husholdningslærere« og »Danmarks Skolekøkkenlærerindeforening«, et instruktionskursus, hvor repræsentanter for de forskellige husholdningsorganisationer var med. Det bød på et overmåde stort program og fortjente også den store tilslutning det fik og fik i det hele et fornøjeligt forløb — og mange interessante møder og sammenkomster har der været lejlighed til siden sidst at deltage i, således i husholdningsskolernes årsmøde, der i år blev afholdt i Gråsten og et spændende møde havde radiofonien indbudt til i Slagelse — der fik fru M. L. endnu engang skriftlig lejlighed til at slå et slag for et radiolytterrum — og så indbød først. E. Nissen 20 af vore unge »højskolepiger« til et lørdagsbesøg på Antvorskov højskole, hvor de morede sig dejligt sammen med denne skoles elever. Det var nok en praktisk måde at etablere fællesskab på. — Fru pastor Jespersen, der er flyttet ud på Slaglille nyopførte alderdomshjem, siger vi er blevet æresborger i sit gamle sogn. Hendes 80 års dag fejrede hendes børn ved en middag på Parnas, bag efter havde vi den glæde at se dem på gl. Ankerhus til en kop the og blev vidne til den smukke alvorlige måde disse præstebørn sluttede dagen på. — Marie Bjerre blev ved en smuk højtidelighed i kirken indviet til diakonisse på Filadelfia og det var rart at være med, også ved det tilsluttede festmåltid at høre hendes tre brødre Enrico, Siliam og Bertel Bjerre vidne om deres livsopfattelse.

Mange interessante besøg har vi haft fra fordums tid — således af Marie Hansen fra Harrested, der var elev på Sorø Husholdningsskole 1895—96, og kom sammen med familien fra Kyse. Og fru Martha Thomsen, Jens Andersens datter fra vor barndomssogn Hinge, Olivia Nielsen fra Ousager, der var med til den første husholdningssaftensskole på Lejrengnen 1901, og hvis svigersøn, hvis datter er på seminariet, kunne berette om, hvad man den gang blev vist af mærkelige retter — og så kom virkelig som en meget stor overraskelse den stoute Magnus

Krause Kjær, der i 1910 hjalp os i landbruget, og hvis nevø nu skulle giftes med Frida Kampp Pedersen og have hans gård i forpagtning, det var et helt æventyr — og sikken et bryllup det førte til på Egely.

Men vi fik også besøg fra Bornholm, af familien Arne Jørgensen fra Esbjerg, der boede i Feriehytten nogle dage og af statskonsulent Frode Kristensen og hans hustru, af forpagter Krarup, der som formand for »Skovtofte« indbød mig til at se denne virksomhed, og det var en stor oplevelse navnlig at se, hvor smukt og godt de havde indrettet et hjem for deres gamle veltjente medhjælpere.

— Hvor er der så ikke siden sidst også mange husholdningslærerinder blevet gift, deriblandt Lillian Eliasson, der efter den strenge krigsperiode igen fik forbindelse og blev gift med sin ven, dr. Uli Franck i Göttingen — og Korintha Lassen fandt tilbage til Færøerne og gift Jønsen i Klaksvig, desuden har Inge Skovsbo — Tove Petersen — Inger Sjolte Sørensen — Inge Larsen — Grethe Lillelund — Emmy Frandsen — Elisabeth Clausen — Birtha Johnsen — Grethe Hemmingsen — Karen Margrethe Knudsen — Anne Marie Christensen — Marianne Hyldahl indgået ægteskab, og det har også mange af de unge piger, der har deltaget i skolens almindelige kursus. Gid de alle må få lykke til at skabe gode hjem for deres kære.

— Og så har vi virkelig også siden sidst lært at fyre med savsmuld og skønne på vor egen tørveproduktion, efter at tilførslen af udenlandsk brændsel sidste vinter pludselig ophørte — og vi har fået værdien af flaskegas konstateret ikke alene til hjemmebrug og undervisning, men også for kursuslærerinder, der har svært ved at skaffe sig bolig. Ved anskaffelse af blot et mindre, flytteligt anlæg, vil de jo kunne opnå at få både varme til opvarmning af værelse og kogning. — Så har fru Harrekilde Pedersen og frk. Gudrun Larsen udarbejdet et udmærket tillæg til deres store bog »Husholdning på landet« om »Alt det nyeste«, der omfatter bl. a. netop kosangas, elektr. køkkenmaskiner, frysning af fødevarer, syntetiske vaske- og rengøringsmidler o. m. a.

Men hvad har vi så ikke siden sidst døjet med pristalsberegninger, som godkender både spiritus, tobak, kosmetik, biograf som nødvendigheder, som rammer økonomi og det gode forhold mellem de ydende og nydende hårdt og svækker interessen for at bevare private bedrifter — men siden sidst er man dog nået så langt, at de regerende myndigheder har fundet det betimeligt at give kvinder de samme udmærkelser som mænd, give dem ridderslaget, således de to af os meget påskønnede kontorchefer i undervisningsministeriet frøken Agnete Vøtz og fru Ester Thorkild-Hansen.

50 år forløbet

For mig personlig og vist egentlig også for husholdningssagen i al almindelighed blev 16. november 1901 en mærkedag, da optog nemlig De samv. sj. landboforeninger ved deres delegeretmøde på Den kgl. Skydebane i Kbhvn. husholdningsundervisningen som et led i deres arbejdsområde. Det var efter at samvirksomhedens formand, etatsråd Valentiner, Geddesdal, ved et tidligere afholdt formandsmøde stærkt var gået ind for at overtage de da forsøgsvis afholdte husholdningsaftenskoler med den motivering, at undervisningen derigennem var økonomisk overkommelig for alle og gav kvinderne lejlighed til at mødes og udveksle meninger, og de derved også kunne blive af kulturel betydning og værdi.

Og så lod de virkelig mig unge kvinde holde et af hovedforedragene ved dette fornemme møde om denne sag, og de delegerede tog så godt imod mig personlig og ideen, at den, gennem nedsatte udvalg og fornuftige kursusplaner, gik sin sejrsgang på Sjælland og efterhånden ud over det ganske land, at ca. 60.000 husmødre deltog i denne forevisningsundervisning een gang ugentlig vinteren igennem. — Og derigennem er det vist ikke formeget sagt, at den kom til at danne grundlag gennem den interesse der derigennem skabtes, for de unges uddannelse og for foreningsarbejdet.

Det var egentlig først bagefter jeg forstod den tillid og den ære, der blev vist mig, og det, at det var det første delegeretmøde efter systemskiftet, og at Ole Hansen var med som landbrugsminister og stærkt hyldet, gjorde jo dagen mere festlig og mere bemærkelsesværdig, men endnu mærkeligere har det været for mig at opleve, at jeg 50 år efter en stipendierejse til England, ved konsul Carøes hjælp i Liverpool, fik lejlighed til at se den undervisning, som skulle bære den danske husholdningsaftenskole frem — da at modtage en taksom hilsen fra Englands undervisningsminister mr. Tomlinson, der forud havde besøgt Ankerhus.

Den 9. februar 1952 bliver det 50 år siden, jeg fra Sorø lille Ladegård fik købt 24 tdr. land, hvorpå Ankerhus blev grundlagt, som følge af at jeg gennem de sjællandske landboforeninger havde modtaget anmodning om at uddanne vandrelærereinder til deres husholdningsaftenskoler.

M. L.

Kursusdeltagere 1951

Husholdningslærerinder, dimitterede 18. marts 1951

- 730 Else Elbæk Andersen, Gjøl, Åbybro, $102\frac{2}{3}$ mg+
- 731 Ingrid Andersen, Øxenbjergvej 1, Svendborg, $99\frac{1}{3}$ mg
- 732 Jane Berthelsen, Østre Alle 64, Ålborg, $96\frac{1}{3}$ mg
- 733 Mette Bierring, amtssygehuset, Roskilde, $90\frac{2}{3}$ mg÷
- 734 Anna Margr. Bjerregård, Assendrup, Daugård, $102\frac{1}{3}$ mg+
- 735 Ruth Christensen, Fåborgvej 59, Assens, $97\frac{1}{3}$ mg
- 736 Anna Erichsen, Tvedegård, Stubbekøbing, $103\frac{2}{3}$ mg+
- 737 Mary Feddersen, Sdr. Bork, $99\frac{2}{3}$ mg
- 738 Anne Tronstad Gimse, Melhus, Norge, $102\frac{2}{3}$ mg+
- 739 Anne Marie Hansen, Øster Alle 35, Vejen, 100 mg
- 740 Magda Hansen, Hårslev efterskole, Sandved, $87\frac{2}{3}$ mg÷
- 741 Karen Hesselballe, Egtved, $97\frac{2}{3}$ mg
- 742 Grethe Jensen, Eggeslevmagle, Skælskør $99\frac{2}{3}$ mg
- 743 Inga Fisker Jensen, Kastbjerg, Havndal, 103 mg+
- 744 Johanne Jensen, Lendum, Sindal, 97 mg
- 745 Anna Margr. Jessen, Thorsbjerg, Over Jerstal, $82\frac{2}{3}$ g+
- 746 Harriet Johannesen, Sponviken, Halden, Norge, $97\frac{2}{3}$ mg
- 747 Anne Marie Johansen, Brem, Rødding $97\frac{1}{3}$ mg
- 748 Ella Klærke Johansen, Fyensgade 11², Århus, 93 mg÷
- 749 Ellen Johansen, St. Velling, Børkop, $93\frac{2}{3}$ mg
- 750 Marit Jølle, Beitstad, Norge, $90\frac{1}{3}$ mg÷
- 751 Ruth Jørgensen, Poulsgade 39, Herning, $102\frac{2}{3}$ mg+
- 752 Ellen Knudsen, Nørregade 53, Vejen, $104\frac{1}{3}$ mg+
- 753 Signe Ladefoged, Ørby, Koldby, Samsø, $95\frac{2}{3}$ mg
- 754 Bente Klottrup Larsen, Ellidshøj, 105 ug÷
- 755 Margrethe Larsen, Hejnede, Borup, $100\frac{1}{3}$ mg+
- 756 Anna Ljørring, Mogensgade 42, Viborg, $95\frac{2}{3}$ mg
- 757 Anne Mathiesen, Vesterende, Ballum, $82\frac{2}{3}$ g+
- 758 Inger Grethe Mortensen, Østrupvej 15, Tarup, Odense,
89 mg÷
- 759 Ane-Margrethe Møller, Ellingebjerg, Højby, $98\frac{1}{3}$ mg
- 760 Margrethe Juul Nielsen, Rude, Odder, 88 mg÷
- 761 Ellen Rask Nielsen, Nørregade 18-20, Århus, $105\frac{1}{3}$ ug÷
- 762 Dorthea Peen, Sundbygård, Ø. Sundby, Ålborg, $85\frac{1}{3}$ mg÷
- 763 Signe Ravn, Askov, Vejen, 103 mg+
- 764 Grete Samuelsen, Rådhusgatan 8, Kristianssand, Norge
 $95\frac{1}{3}$ mg
- 765 Ellen Satterup, Storgade 16, Sorø, $69\frac{1}{3}$ g
- 766 Inga Sommer, Spentrup, $95\frac{1}{3}$ mg
- 767 Iris Thøgersen, Danavej 5, Nykøbing M, $102\frac{2}{3}$ mg+
- 768 Ingeborg Westergaard, Griffenfeldtsgade 50², Køben-
havn N, 87 mg÷

*Elever bestået seminariets 1ste ars eksamen
i praktisk husgerning*

- 822 Lissy Bergmann, Fyensgade 75, Herning
 823 Inger Billegrav, Bøgede. Kværkeby
 824 Grethe Birk, Ringkøbingvej 22¹, Århus
 825 Emmy Christensen, Nørreby, Femø
 826 Sigrid Fabricius, Gillbjerg-Edge, Gilleleje
 827 Rigmor Fougner, Follebu, Norge
 828 Hanne Grue, Tordenskjoldsgade 29, Århus
 829 Else Hald, Vrigsted
 830 Aase Ficher Hansen, Munkevænget 29, Odense
 831 Emmy Hansen, Føns, Nr. Åby
 832 Inge Hansen, Grønnehavegård, Frederiksværk
 833 Ella Hegelund, Lillering Overgård, Lillering
 834 Dagmar Heltoft, Heltoftgård, Outrup
 835 Else Breiner Henriksen, Fourfeldt, Esbjerg
 836 Gerda Slente Henriksen, Himlingøje, Vallø
 837 Elin Hyllested, Mjels, Ellidshøj
 838 Ella Jensen, Løjenkær, Assedrup
 839 Gudrun Jensen, Engskovgård, Finderup, Høng
 840 Else Riise Johansen, teglværket, Gølstrup
 841 Tove Jørgensen, Klodskov, Tingsted
 842 Karen Kristensen, Skovgård, Skellingsted, Mørkøv
 843 Anna Larsen, Fristrup, Børglum, Vrå
 844 Annelise Laugesen, Tørring
 845 Inger Lauritsen, Saltholmsgade 23, Århus
 846 Martha Lykke Nielsen, Nyborgvej 218, Svendborg
 847 Nanna Nielsen, »Anes-Minde«, Harresø, Jelling
 848 Karen Birgitte Ougård, skolen, Svinninge
 849 Henny Pedersen, Tillitze
 850 Kirsten Pedersen, Byager, Hømarken, Svendborg
 851 Astrid Rasmussen, mejeriet, Gesten
 852 Else Laulund Rasmussen, Skårupøre, Skårup
 853 Margrethe Aadal Rasmussen, Långå, Rygård
 854 Aase Skov, Magnoliavej 8, Skovdal, Århus
 855 Aase Thaaning Steffensen, Nystedvej 35, Sakskøbing
 856 Asta Vimmerslev, Nordenbro, Langeland

Elever på 1ste års kursus fra maj 1951

- Agnes Myrup Andersen, Langagergård, Vindblæs
 Olga Bang, Holtet, Flauenskjold
 Ane Berglund, Godthåb, Grønland
 Birthe Bruun, Elnasvej 4, Holte (maj-aug.)

Karen Nygaard Christensen, Løvel, Viborg
 Maja-Lise Christiansen, præstegården, Herfølge
 Bodil Fosby, Stadshauptmann Aas vei 1, Drammen
 Kamma Frandsen, Kløvested, Borup
 Aase Vestergaard Hansen, Alborggade 21 Århus
 Eva Hansen, Esrogaard, Gerlev, Krogstrup
 Jytte Hansen, Munkebjergvej 8, Odense
 Inger Holtum, Møllergaard, Vrå
 Inger Houmøller, Ramsvej 1², Viborg
 Kirsten Jacobsen, »Høngaard«, Hjørring
 Ruth Storgård Jacobsen, Toftlund, Ikast
 Anna Jensen, Nr. Dalsgård, Mygdal, Hjørring
 Ruth Gunnarsen Jensen, Solbakkevej 1, Sorø
 Aase Jørgensen, Nees skole, Vemb
 Gurri Skovvang Jørgensen, Bødstrup, Slagelse
 Ruth Jørgensen, Nr. Næra, Skamby
 Ellen Kristensen, Tubæk møllegård, Præstø
 Marie Hovmand Madsen, Jyderødsgård, Svinshjærg
 Kirsten Nielsen, Labæk 17, Holbæk
 Marit Nielsen, Schultzgatan 16, Oslo
 Elisabeth Nissen, Storegade 35, Haderslev
 Gerda Osterland, Brønderslevvej 34, Dybvad
 Betzy Pedersen, Østre Strandgate 11, Grimstad
 Edith Borchert Pedersen, Systofte, Nykøbing F
 Bodil Lund Petersen, Syrenvej 5, Risskov
 Ketty Mangaard Petersen, Valdøl 8, Vordingborg
 Else Rasmussen, Bønkel, Lamdrup
 Grethe Rasmussen, Refsingård, Gesten, Vejen
 Jytte Uth Rasmussen, realskolen, Glumsø
 Sara Rasmussen, Zastrow, Sønderød
 Else Risgaard, Risgaard, Hørby
 Inge Rønby, Nørregade 29, Skive
 Bertha Schmidt, Ottestrup, Slagelse
 Karen Skyum, Smedegård, Bælum
 Valborg Rask Sølvsten, Tværmærksvej, Vejlby, Risskov
 Nico Sloth Sørensen, Gullev, Bjerringbro
 Kirsten Thorsen, Ventegodtgård, Lille Skensved
 Bodil Troelsen, Vansted, Løgstør
 Karen Margrethe Østergaard, Strandholt, Horsens

3 mdr. mere teoretisk kursus fra 3. januar 1951

Lizzi Blæhr, Storgade 21, Sorø
 Eli Christensen, Agrup, Lørslev
 Karen Nygaard Christensen, Løvel, Viborg

Kamma Frandsen, Kløvested, Borup
 Inge Haagensen, Puggårdsgade 3², København K
 Ellen Glem Hansen, Bolbjerggård, St. Salby, Køge
 Kirsten Jacobsen, Høngård, Hjørring
 Dagny Jensen, Oens, Horsens
 Kirsten Jespersen, Bangsbo, Rø
 Gerda Josephsen, Bejstrup
 Erna Korsbæk, Østergård, Skovsgård
 Anne Catharine Hansen Møller, Blans, Avnbøl
 Åse Kragh Myrup, Amtoft, Vesløs
 Alice Nielsen, Damme, Købbel, Askeby
 Margrethe Nielsen, Holm, Sdr. Hygum
 Mary Nielsen, Lerbæk, Bennebo, Mørkøv
 Bertha Schmidt, Ottestrup, Sorø
 Karen Skyum, Smedegård, Bælum
 Elsebeth Krøll, Døjringegården, Døjringe (februar—marts)

5 måneders husholdningskursus fra maj 1951

Tove Andersen, Nansensgade 19, Odense
 Karen Albertsen, Emdrup Vænge 68, København
 Signe Aagaard, Stenum pr. Brønderslev
 Emmi Balow, Wattschaukrug pr. Husby, Sydslesvig
 Tutta Carlsson, Køgevej 469, Brøndby strand
 Merry Christensen, Dyrehøjgaard, Baaring pr. Asperup
 Ruth Prieme Christensen, Tagensvej 200, København
 Helga Cordsen, Bovlandevej 32, Flensborg
 Elisabeth Bøje Hansen, Munkebjergvej 8, Odense
 Anna Hansen, Bækgaard, Trustrup, Hundslund
 Rigmor Hansen, Ellebækgaard, Ølby, Køge
 Kirsten Henriksen, Geerslettegaard, Sigerslevøster,
 Frederikssund
 Johanne Kirstine Iversen, Faaborggaard pr. Varde
 Birgit Jensen, Rosendal, Rørbæk pr. Oppe-Sundby
 Edith Jensen, Herstedøster pr. Glostrup
 Valborg Worm Jensen, Syvendeskov pr. Uggerløse
 Vita Jørgensen, Sallingvej 39, København
 Birgit Lind, Hollandvej 25, Lyngby
 Johanne Nissen, Lindholm, N. Friesland, Sydslesvig
 Gerda Olsen, Daastrup pr. Viby
 Birthe Olsen, Kystvejen 47, Strøby-Egede, Køge
 Jonna Olsen, Holbækvej 8, Ringsted
 Lisa Pedersen, Bondehavevej 7, Bagsværd
 Inga Pedersen, Bokulvej, Gudhjem, Bornholm
 Ingrid Petersen, Ekernførdegade 34, Rensborg
 Bodil Petersen, Gyrstinge pr. Ringsted

Tove Ravnkilde, Sangstrup pr. Voldby
 Jenny Søllingvraa, Barsmark pr. Løjt Kirkeby
 Marianne Thielsen, Holbøl Mark pr. Tørsbøl
 Hanne Vogelius, Tesdorfsvej 48, København

5 mdr.s husholdningskursus fra november 1951

Kirsten Ahner, Solvej 2, Glostrup
 Merete Andersen, Sønderskovsvej 17, Sorø
 Else Bidstrup, Himmerlands ungdomsskole, Haubro
 Ulla Birk, J. M. Thielesvej 1 A, København
 Ingeborg Christiansen, Siversletvej 2, Dybvad
 Bodil Clausen, Sofiendalsvej 28, Haslev
 Annalise Dahl, Klerkegade 15, København
 Nina Engell, Søndergade 11, Rønne
 Birgit Evaldsen, Kongevejen 21, Holte
 Edith Fredsted, Jægerup, Vojens
 Gertrud Fricke, Lillegade 2, Grenå
 Dora Georgsdottir, Hverfisgøtn, 57 A, Reykjavik
 Karen Hansen, Skuderløse, Bråby
 Britta-Lisa Heidemann Hansen, Østerbrogade 236, Kbhvn.
 Elna Holm, Skarrild, Kibæk
 Bente Jensen, Nordbjerggård, Ørslevunderskov, Ringsted
 Kerstin Jessen, Fjældvågen 12, Uddevalla, Sverige
 Henny Johansen, Bernstorffsvej 49, Viby J
 Alice Kring Johansen, Ordrup Jagtvej 54A, Charlottenlund
 Agnete Beyer Knudsen, Agdrup, Tårs
 Ida Eg Larsen, Glamsbjerg
 Nina Helweg Larsen, Viggo Rothesvej 51, Charlottenlund
 Agnete Wistoft Larsen, Blankenborg, Nyborg
 Dorte Laursen, Ormstrup, Bjerringbro
 Agnete Løkke, Flidshave, Vallebo, Faxe Ladeplads
 Bodil Gyde Nielsen, Søborg Hovedgade 71, Søborg
 Else Lise Nielsen, Spjellerup, Fakse
 Karen Margrethe Nielsen, Syvbæk, Høng
 Paula Nielsen, Odensevej 92, Hjallesø
 Elly Olsen, Skellebjerg
 Inger Olsen, Slagtegade 17, Rønne
 Aase Pedersen, Vester Marie, Bornholm
 Ingrid Pedersen, Sigerslevøster, Frederikssund
 Ann-Grethe Petersen, Roskildevvej 175, Vridsløselille, Tåstrup
 Connie Plesner, Sdr. Nærå, Arslev
 Jette Riisberg, Harrested, Hyllinge
 Kate Søndergård, Køgevej 5, Næstved
 Hanne Gjersing Thårup, N. Jespersensvej 2, København
 Kirsten Zachariassen, Løkkegård, Nybøl

3 mdr. forberedende kursus for lærerinder fra maj 1951

Lis Bendtsen, Slotsvænget 34, Slagelse
 Olaug Øyås Jørgensen, Udbynedre, Havndal
 Gerda Kamstrup, Sekt. Jørgensbakke, Holstebro

Øvelsesskolen fra september 1951

Else Marie Boesen, Boulandsgård, Mørke
 Elsebeth Bækbøl, Holmekrogen 9, Virum, Kgs. Lyngby
 Grethe Christiansen, Pedersborg, Sorø
 Hanne Kristensen, Politistationen, Viby
 Grethe Larsen, Jørlunde sogneskole, Ølstykke
 Inger Nymann, brugsforeningen, Gabøl
 Iris Pedersen, Skærbæk mejeri, Skærbæk
 Edel Qvist, Skovagergård, Bjerregrav

I ungdoms- og aftenskolen var der i sommer et hold unge piger med 29 deltagere ledet af fru Mary Sibbern. I vinter har frøken Henny Langkjær to kursus i finere madlavning for husmødre med 26 deltagere og et drengehold med 16 deltagere og fru Sibbern et hold for unge piger med 24 deltagere.

I skolekøkkenundervisningen har der i sommer deltaget 60 børn fra omegnskommunerne fordelt på 3 hold, i vinter er der 25 børn fordelt på 2 hold.

Gudrun Bollerups illustration til »min egen kogebog«

Billedbladene 1951

Første side er næsten et helt jubilæumsblad, som man ser formanden for foreningen »Ankerhus« frøken Margrete Pedersen fra Hadsten og frk. Tarp glæde sig over foran soluret, og midt imellem alle jubilarene er forstander Folmer Dam og forstanderen for Islands husholdningsseminarium frøken Helga Sigurdsdottir placeret. Det øverste billede er fra frøken Thea Rasmussens 25-års jubilæumshold og med frøken Ingeborg Meyland Smith, der på den smukkeste måde repræsenterer de uddannede skolekøkkenlærerinder. Så har vi den store flok af 10-års jubilarer og ved deres side 3 af de 35-årige. Nedenunder det yngste hold lærerinder, der blev dimitteret en ellers festlig regnvejrsdag, men måtte fotograferes indendørs i hallen.

På næste side ser vi under »julebilledet« fra gl. Ankerhus det gamle og det nye år hilse på hinanden. Det var Eva Krogager og Jette Foged, der illustrerede H. C. Andersens historie ved nytårssammenkomsten, mens Rita på sin harmonika spiller os et stykke. Og vi ser Marie Lysgaard Slaatto med sin mand ingeniør Schiott forladende Sorø kirke. Nedenunder denne sommerens piger, og vi har i hjørnet et lille billede fra Peter Dams mindsten, hvor børnene fejrer en 40-års dag, og i det modsatte hjørne har vi en Vallekildedreng, der har bestået optagelsesprøven til akademiet, og yderligere puffs frem af trolden fra Vejen.

Tredie side viser, hvorledes der arbejdes i »marken«, i seminariekøkkenet og i Tjustrup skole, hvor Else Elbæk har et hold småpiger til foreløbig skolekøkkenundervisning, mens lærer Poulsen og lærer Bjørnvad interesserede ser til. Nedenunder ser vi småpigerne fra vort eget skolekøkken i det frie af hjertens lyst pudse og skure. Dernæst har vi nogle gemytlige exteriorer fra seminariegården, hvor vor fornøjelige hjælper fra 1910 Krause Kjær pludselig dukkede op, og vi ser den tilsynsførende med gl.. Ankerhus fru fabrikant Helga Olsen sammen med Margaret Lauridsen, som også glæder sig ved at sidde sammen med fru Bjerre og hendes søn Valdemar — mens feriedrengene titter frem her og der. Og denne side afslutter med et smukt nordisk billede af elever fra Grønland, Norge, Sønderjylland, Sverige og Island.

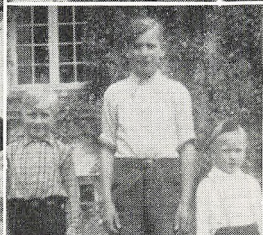
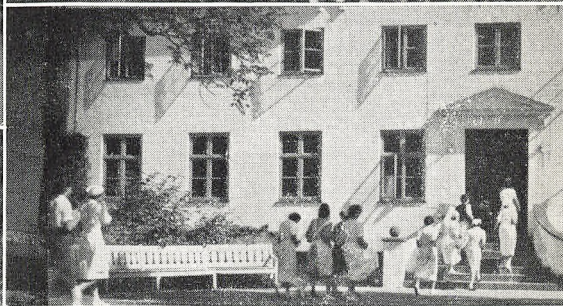
Og så har vi på sidste side et gruppebillede af skolens nuværende elever, hvorover stråler det forjættende billede, som direktør Poul Branner har fæstet i sit kamera fra Charlottenlund skov, og som vi er taknemlige for at måtte medtage som et symbolsk billede i vort årsskrift.

Hermed ønsker vi hjem, ungdom og land

glædelig jul og godt nytår.

Ankerhus afholder:

2 års kursus til uddannelse af husholdningslærerinder

Kursus til uddannelse af skolekøkkenlærerinder

5 mdr.s kursus for unge piger i husmodergerning

3 mdr.s mere teoretisk kursus fra januar

Studerende elever modtages